

EUROOPA PARLAMENT

2009-2014

Istungidokument

A7-0121/2014

17.2.2014

RAPORT

Äärepoolseimate piirkondade potentsiaali optimeerimine struktuurifondide ja muude Euroopa Liidu programmide koostoimimise abil
(2013/2178(INI))

Regionaalarengukomisjon

Raportöör: Younous Omarjee

PR_INI

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK.....	3
SELETUSKIRI	16
PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS.....	19

EUROOPA PARLAMENDI RESOLUTSIOONI ETTEPANEK

äärepoolseimate piirkondade potentsiaali optimeerimise kohta struktuurifondide ja muude Euroopa Liidu programmide koostoitimise abil (2013/2178(INI))

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklit 349 ja artikli 355 lõiget 1, milles tunnustatakse äärepoolseimate piirkondade eristaatust ja nähakse ette erimeetmete võtmine, mis võimaldab aluslepinguid ja ühist poliitikat täiel määral rakendada,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artikli 107 lõike 3 punkti a, milles käsitletakse riigiabi andmist nendele piirkondadele,
- võttes arvesse Euroopa Liidu lepingu artiklit 174 ja sellele järgnevaid artikleid, milles on sätestatud majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse eesmärk ja määratakse kindlaks struktuurilise otstarbega finantsinstrumendid selle saavutamiseks,
- võttes arvesse kõiki Euroopa Komisjoni teatisi äärepoolseimate piirkondade kohta ja eelkõige komisjoni 17. oktoobri 2008. aasta teatist „Äärepoolseimad piirkonnad – Euroopa eelis” (COM(2008)0642),
- võttes arvesse kõiki oma resolutsioone äärepoolseimate piirkondade kohta ja eelkõige oma 20. mai 2008. aasta resolutsiooni äärepoolseimate piirkondade strateegia kohta: kokkuvõte ja arenguperspektiivid¹,
- võttes arvesse komisjoni talituste töödokumenti „Piirkonnad 2020 – ELi piirkondade tulevaste probleemide analüüs” (SEC(2008)2868),
- võttes arvesse 7. juuli 2008. aastal Réunioni saarel toimunud konverentsi „Euroopa Liit ja selle ülemerepiirkonnad: strateegiad kliimamuutuse ja bioloogilise mitmekesisuse kadumise vastu võitlemiseks” sõnumit ning võttes arvesse Euroopa Liidu Nõukogu 25. juuni 2009. aasta järeldusi, mis käsitlevad ELi bioloogilise mitmekesisuse tegevuskava rakendamise vahhindamist ja Euroopa Liidu strateegia väljatöötamist sissetungivate võõrliikide suhtes,
- võttes arvesse äärepoolseimate piirkondade 14. oktoobri 2009. aasta ühismemorandumit „Äärepoolseimad piirkonnad 2020. aasta hakul”,
- võttes arvesse Euroopa Komisjoni presidendile José Manuel Durão Barrosole saadetud äärepoolseimatest piirkondadest pärit Euroopa Parlamendi liikmete konverentsi 6. juuli 2010. aasta ühist platvormi,
- võttes arvesse Hispaania, Prantsusmaa, Portugali ja äärepoolseimate piirkondade 7. mai 2010. aasta ühismemorandumit „Uuendatud nägemus Euroopa äärepoolseimate piirkondade strateegiast”,

¹ ELT C 279 E, 19.11.2009, lk 12.

- võttes arvesse äärepoolseimate piirkondade 28. jaanuari 2011. aasta ühisarvamust majandusliku, sotsiaalse ja territoriaalse ühtekuuluvuse viienda aruande kohta,
 - võttes arvesse Euroopa Komisjoni volinikule Michel Barnier'le esitatud Pedro Solbes Mira 12. oktoobri 2011. aasta aruannet Euroopa äärepoolseimate piirkondade olukorra kohta ühtsel turul ja ELi mõju kohta maailmas (*Europe's Outermost Regions and the single market: the EU's influence in the world*),
 - võttes arvesse oma 18. aprilli 2012. aasta resolutsiooni ühtekuuluvuspoliitika rolli kohta Euroopa Liidu äärepoolseimates piirkondades strateegia „Euroopa 2020” kontekstis¹,
 - võttes arvesse komisjoni 20. juuni 2012. aasta teatist „Euroopa Liidu äärepoolseimad piirkonnad: partnerluse arendamine aruka, jätkusuutliku ja kaasava majanduskasvu edendamiseks” (COM(2012)0287),
 - võttes arvesse parlamendiliikme Serge Letchimy poolt Prantsuse Vabariigi peaministri tellimusel koostatud aruannet Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 349 ja panuse kohta erimeetmete rakendamisse äärepoolseimate piirkondade üldise arenguprojekti huvides,
 - võttes arvesse Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondade presidentide konverentsi kogu ühist panust ning kõiki tehnilisi ja poliitilisi dokumente, eelkõige 17. ja 18. oktoobril 2013 toimunud Euroopa Liidu äärepoolseimate piirkondade presidentide 19. konverentsi lõppdeklaratsiooni,
 - võttes arvesse kodukorra artiklit 48,
 - võttes arvesse regionaalarengukomisjoni raportit (A7-0000/2013),
- A. arvestades, et äärepoolseimate piirkondade tugevad küljed, ressursid ja potentsiaal, mida Euroopa Komisjon on tunnustanud oma 2008. aasta strateegias ja 2012. aasta teatises, hõlmavad selliseid Euroopa Liidu jaoks suure tähtsusega valdkondi nagu teadusuuringud, innovatsioon ja majanduskasv, ning arvestades, et neid on Euroopa fondide ja programmide raames ebapiisavalt toetatud ja rahastatud;
- B. arvestades, et äärepoolseimate piirkondade hulka kuuluvad saarestikud, saared ja geograafiliselt suletud piirkond Amazonase metsas, mida iseloomustavad spetsiifilised ühised piirangud, mille tõttu nad eristuvad liidu teistest geograafiliste erioludega piirkondadest (isoleeritud piirkonnad, mägipiirkonnad ja hõredalt asustatud piirkonnad);
- C. arvestades, et seoses eesmärkidega, mille liit on endale seadnud majanduskasvu strateegia „Euroopa 2020”, strateegia Horisont 2020, strateegia „Energia 2020”, programmide LIFE+ ja Natura 2000, üleeuroopaliste võrkude saavutamiseks transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetika valdkonnas, on äärepoolseimad piirkonnad juhtpiirkonnad, mis võivad nende eesmärkide saavutamisele olulisel määral kaasa aidata;
- D. arvestades, et sellega seoses on väga oluline edendada pikaajalisi investeeringuid ja soodustada äärepoolseimate piirkondade innovatsioonivõimet, et tugevdada jätkusuutlikult nende majandus- ja sotsiaalarengut ning suurendada mitmesuguste liidu strateegiate

¹ ELT C 258 E, 7.9.2013, lk 1.

eduvõimalusi;

- E. arvestades, et nende strateegiate saavutamiseks tuleb äärepoolseimatele piirkondadele mõeldud struktuurifondide ja Euroopa Investeerimisfondi rahalisi vahendeid kohandada või täiendada, et võimaldada äärepoolseimatel piirkondadel osaleda Euroopa Liidu oluliste probleemide lahendamises oma potentsiaalile ja püüdlustele vastavalt;
- F. arvestades, et praegusel majandus- ja sotsiaalkriisil on eriti tõsine mõju Euroopa Liidu äärepoolseimatele piirkondadele, eelkõige konkurentsivõime ja tööhõivega seoses, ning arvestades, et majanduskasvu saavutamiseks ja tööpuudusega toimetulekuks on vaja järgmisel rahastamis- ja programmitöö perioodil võtta viivitamatult nõuetekohaseid meetmeid;
- G. arvestades, et artiklit 349 tuleb kasutada ka õigusliku alusena, mis võimaldaks äärepoolseimatel piirkondadel erimeetmete abil leida oma õige koht liidu programmides, mis võivad aidata konkreetselt kaasa nende teadaoleva potentsiaali arendamisele;
- H. arvestades, et äärepoolseimatest piirkondadest võivad saada katse- ja juhtpiirkonnad, millest on kasu kogu ELil, muu hulgas sellistes valdkondades nagu bioloogiline mitmekesisus, keskkond, kliimamuutusega kohandumine ja selle leevendamine, äärmuslike ilmastikutingimuste juhtimine ja vaatlemine, teadusuuringud, innovatsioon, kosmos, lennundus, ookeanid, sinine majanduskasv, merealade ruumiline planeerimine ja merendusala juhtimine, seismoloogia, vulkanoloogia, uued haigused, taastuenergia, transport, telekommunikatsioon, erakorralise humanitaargevuse suutlikkus kolmandates riikides ja kultuur;
- I. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad asuvad Kariibi mere, India ookeani ja Atlandi ookeani merepiirkondades, tänu millele on Euroopa Liit maailma suurim merepiirkond; arvestades, et nende geostrateegiline asend annab suure panuse ELi ülemaailmsesse mõõtmesse ning et neile on omased erakordsed loodus-, mere- ja kalavarud, mis moodustavad rohkem kui 50% maailma bioloogilisest mitmekesisusest;
- J. arvestades, et äärepoolseimad piirkonnad on ainulaadses olukorras ning moodustavad ühtse kogumi, mis asub korraga nii Euroopa Liidus kui ka sellest väljaspool ning mida komisjon peaks soodustama ja toetama, eelkõige tänu ühise poliitika elluviimisele;
- K. arvestades, et äärepoolseimate piirkondade potentsiaali optimeerimiseks on vaja luua maksimaalne koostoime kõikide liidu vahendite, fondide ja programmide vahel;

Äärepoolseimate piirkondade uued väljavaated

1. on veendunud, et äärepoolseimate piirkondade potentsiaal, tugevad küljed, ressursid ja kogemused annavad ELile ja liikmesriikidele täiendava võimaluse nende probleemide lahendamiseks, mis seisavad ELi ees seoses globaliseerumise, innovatsioonivõime, majanduskasvu, sotsiaalse ühtekuuluvuse, demograafilise surve, kliimamuutuse, loodusõnnetustest tulenevate peamiste riskide ennetamise, energeetika, loodusvarade säästva majandamise ja bioloogilise mitmekesisuse säilitamisega;
2. on veendunud, et äärepoolseimate piirkondade juurdepääsu parandamisest mitmesugustele

liidu programmidele ja fondidele on nii lühikeses kui ka pikas perspektiivis otsene kasu kogu Euroopa Liidule; peab kahetsusväärseks Euroopa tasandil toetatavat suundumust, mille kohaselt tuleks peaaegu kõiki äärepoolseimate piirkondade arendamise projekte rahastada üksnes ühtekuuluvuspoliitika vahenditest;

3. toetab komisjoni kavatsust rakendada poliitikameetmeid, millega suurendatakse autonoomsust, aidatakse majanduse kindlustamisele ja jätkusuutlike töökohtade loomisele äärepoolseimates piirkondades, toetudes nende tugevatele külgedele ning ELi lepingu artiklil 349 põhinevatele praktilistele ja innovaatilistele meetmetele ja erivahenditele, eelkõige energeetika, transpordi ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogia valdkonnas, et iga sellise eesmärgiga fond või programm võimaldaks rakendada äärepoolseimate piirkondade tugevad küljed säästva arengu saavutamiseks;
4. rõhutab samuti seda, kui vajalik ja oluline on äärepoolseimatele piirkondadele, et Euroopa poliitikaga aidataks maksustamisvahendite ja tollieeskirjadega kaasa majanduse mitmekesistamisele ja töökohtade loomisele äärepoolseimates piirkondades;
5. on seisukohal, et ELi lepingu artikkel 349 on sobiv õiguslik alus äärepoolseimate piirkondade jaoks erimeetmete võtmiseks, kuid peab kahetsusväärseks, et aluslepingu sätet, millega nähakse ette äärepoolseima piirkonna staatuse raames erirežiimi kehtestamise võimalus, kasutatakse piiratult ja vähesel määral;
6. kutsub komisjoni moodustama ELi asjaomaste volinike, äärepoolseimate piirkondade poliitikat koordineeriva talitustevahelise töörühma ja äärepoolseimatest piirkondadest valitud Euroopa Parlamendi liikmete vahelise kontaktrühma, kus vaadatakse läbi äärepoolseimate piirkondade jaoks ette nähtud ja/või rakendatud programmid;
7. rõhutab, et oma kauguse tõttu mandri-Euroopast on äärepoolseimad piirkonnad Euroopa Liidu mõjuvektorid, mis muudavad ELi ülemaailmse mõõtme ja selle rolli äärmiselt muutuvus maailmas paremini arusaadavaks;
8. nõuab, et äärepoolseimatele piirkondadele pöörataks loodusõnnetuste korral eritähelepanu, võttes arvesse nende iseärasusi ja järgides artiklit 349, mis võimaldab võtta erimeetmeid, pidades samal ajal meeles ka seda, et oluline on struktuurifondide vahendeid Euroopa Liidu Solidaarsusfondi vahenditega kooskõlastada;
9. nõuab, et üldist majandushuvi pakkuvate teenuste kaudu info- ja kommunikatsioonitehnoloogia, transpordi, veemajanduse ja energeetika valdkonda tehtavad investeeringud seataks neis piirkondades prioriteediks, ning toetab äärepoolseimates piirkondades riigiabi raamistiku sidusamaks muutmist, et viia ellu strateegia „Euroopa 2020” eesmärgid;
10. on veendunud, et ELi ülemaailmsest mõõtmest parema arusaamise ja selle äärepoolseimatele piirkondadele pööratava tähelepanu vahel on otsene seos; on veendunud, et EL ja liikmesriigid ei võta vajalikul määral arvesse tulevast kaalu ja ulatust, mida kujutavad liidu strateegilised investeerimisvalikud seoses äärepoolseimate piirkondadega, ning selline olukord näitab, et liit investeerib liiga vähe oma ülemaailmsesse ja rahvusvahelisse mõõtmesse; peab oluliseks äärepoolseimatele piirkondadele mõeldud rahastamisvahendite ja programmide koostoime parandamist, et

edendada nende piirkondade rahvusvahelist koostööd maailmas;

11. tuletab meelde, et struktuurifondide ja liidu teiste programmide koostoime edendamiseks on oluline võtta vastu makropiirkondlik perspektiiv ja töötada välja strateegiad makropiirkondade, sh äärepoolseimate piirkondade jaoks, kasutades ära nende piirkondade iseärasusi ja ressursse;
12. kutsub riikide ja piirkondade ametiasutusi kasutama ära mitmest fondist rahastamist ja looma võimaluse korral ning võimalikult tulemuslikult seosed struktuurifondide ja Euroopa Liidu teiste programmide raames ette nähtud rahastamisvahendite vahele;
13. kutsub komisjoni üles süvendama ELi strateegiat äärepoolseimate piirkondade suhtes nii, et see võimaldaks arendada asjaomaste piirkondade tugevaid külgi, võttes samal ajal arvesse nende püsivaid struktuurilisi piiranguid; sellega seoses kutsub komisjoni võtma meetmeid vastusena äärepoolseimate piirkondade eeskätt nende tegevuskavades sisalduvatele ettepanekutele;

Koostoime programmiga Horisont 2020

14. on seisukohal, et äärepoolseimatel piirkondadel on potentsiaal olla teadusuuringute ja tehnoloogia vallas juhtival kohal sellistes programmi Horisont 2020 eesmärkidega hõlmatud valdkondades nagu kosmose-tööstus, lennundus, biotehnoloogia, loodusriskide seire, mereuuringud, bioloogiline mitmekesisus, taastuvenergia, tervishoid, kliimamuutustega kohandumine ja arukas transport;
15. tuletab meelde, et ühtekuuluvuspoliitika 2014–2020 eesmärk on muu hulgas teadusuuringute, tehnoloogia arengu ja innovatsiooni elavdamine;
16. avaldab kahetsust, et kuna äärepoolseimate piirkondade projektidel on suuri raskusi ühendusepoolse rahastamise saamise nõuetele vastamisega, ei ole äärepoolseimad piirkonnad teadusuuringute ja innovatsiooni raamprogrammiga aastateks 2007–2013 piisavalt toetatud, mille tagajärjeks on äärepoolseimate piirkondade madal osalus- ja edumäär ning vähenenud esindatus Euroopa teadusvõrgustikes; kutsub sellega seoses komisjoni võtma meetmeid teadusuuringute toetamiseks äärepoolseimatel aladel ja soodustama kriitilise massi saavutamist;
17. on seisukohal, et Euroopa Regionaalarengu Fond üksi ei võimalda äärepoolseimatel piirkondadel täita ühtekuuluvuspoliitika ega ELi strateegia „Euroopa 2020” ja Horisont 2020 eesmärgi; leiab sellega seoses, et komisjon peaks kohandama ja edendama äärepoolseimate piirkondade juurdepääsu programmile Horisont 2020 ja koostama eriprogrammid, millega soodustatakse äärepoolseimate piirkondade liitmist Euroopa ja rahvusvahelistesse teadus- ja innovatsioonivõrgustikesse; tuletab sellega seoses meelde, et strateegia Horisont 2020 tiptasemel teadmiste levitamist ja osalemise laiendamist käsitlevas osas rõhutatakse, et innovatsiooniliidu tulemustabeli andmetel on suuri erinevusi teadus- ja innovatsioonitegevuse tulemuslikkuse ja selliste konkreetsete meetmete võtmise vahel, mille eesmärk on tiptasemel teadmiste levitamine ja osalemise laiendamine teadus- ja innovatsioonitegevuse osas mahajäämusega liikmesriikides ja piirkondades;

18. kutsub üles väärtustama ja arendama äärepoolseimate piirkondade ülikoolistruktuure, et aidata kaasa nende koostoimele programmiga Horisont 2020 ning tugevdada äärepoolseimate piirkondade ülikoolide, uurimiskeskuste ning teadlaste ja üliõpilaste mõju Euroopas ja rahvusvahelisel areenil; tuletab meelde, et üliõpilaste, õppejõudude ja ametnike ülikoolidevahelist liikuvust edendavad programmid on äärepoolseimates piirkondades isoleeritusest ja kaugusest tulenevate lisakulude tõttu tõsiselt ohtu seatud;
19. tuletab meelde, et teadus- ja innovatsiooniprogrammid peavad olema piisavalt paindlikud, et neid kohandada teadmiste uute piiride ja uute ülesannetega, nagu süvameri, millel on suur potentsiaal;
20. juhib tähelepanu kasvavale majandushuvile süvamerepõhja tohutute rikkuste vastu ja äärepoolseimate piirkondade tohutule biogeneetilisele, mineraalide ja biotehnoloogilisele potentsiaalile nendes valdkondades, mida tuleb arvesse võtta uues äärepoolseimate piirkondade strateegias, et tagada teadmistepõhise majanduse arendamine merenduses ja suure lisandväärtusega majandustegevuse alustamine sellistes valdkondades nagu muu hulgas meditsiin, ravimitööstus ja energeetika;

Koostoime siseturuga

21. palub komisjoni teha Solbesi aruandest järeldusi, et suurendada äärepoolseimate piirkondade arengut ja liitumist siseturuga;
22. rõhutab, et konkurentsitingimused äärepoolseimates piirkondades ei ole samad nagu mujal Euroopas, sest neis piirkondades ei ole vaba turu toimimine enamiku üldist majandushuvi pakkuvate teenuste puhul võimalik, kuna need ei tõmba ligi erainvesteeringuid; rõhutab, et äärepoolseimates piirkondades on kvaliteetsete toodete konkurentsivõimelise hinnaga pakkumine võimalik üksnes piisava riigipoolse kompensatsiooni abil ning äärepoolseimates piirkondades asjaomaste teenuste osutamise tagamiseks on vaja komisjonil viivitamata koostada hinnang, et näha ette rohkem paindlikkust ja kohandada ELi praegust õigusraamistikku paremini selle reaalsusega;
23. kutsub komisjoni parandama konkurentsivõime jõustamist, et vältida äärepoolseimates piirkondades ebaseaduslike monopolide ja kartellide teket;
24. kutsub komisjon avaldama suunised äärepoolseimate piirkondade väikestele ja keskmise suurusega ettevõtjatele, milles käsitletakse nende panust siseturule, võttes arvesse äärepoolseimate piirkondade suhtes kohaldatavaid mitmesuguseid ELi programme ja rahalisi vahendeid;
25. kutsub komisjoni üles käsitlema lisakulude ja elukalliduse probleemi äärepoolseimates piirkondades ning võtma seda küsimust ELi poliitika kujundamisel arvesse;

Koostoime programmiga LIFE+ ja strateegiaga „Energia 2020”

26. usub, et äärepoolseimate piirkondade potentsiaali bioloogilise mitmekesisuse haldamise, kaitsmise ja taastamise, kliimamuutusega kohandumise ja taastuvate energiaallikate arendamise valdkonnas saab optimeerida, et ühtlasi võimaldada ELil oma eesmärgi saavutada, luues ühtekuuluvuspoliitika, programmi LIFE+ ja strateegia „Energia 2020”

vahel koostoime ja lisarahastamise võimalusi;

27. märgib, et programmi LIFE+ aastateks 2014–2020 eesmärk on kaasrahastada uuenduslikke projekte, mis aitavad kaasa keskkonnakaitsele ja kliimamuutuse vastu võitlemisele; rõhutab, et tähtis on luua koostoime ühtekuuluvuspoliitika 2014–2020 5. ja 6. eesmärgiga, kuna sellega seoses on äärmiselt oluline suurendada äärepoolseimate piirkondade osalemist programmis LIFE+;
28. taunib asjaolu, et ettevalmistavat meedet BEST ei muudetud vastupidiselt Euroopa Parlamendi arvamusele ja nõukogu 25. juuni 2009. aasta järeldustele konkreetselt äärepoolseimatele piirkondadele ning ülemeremaadele ja -territooriumidele suunatud programmiks;
29. peab kahetsusväärseks, et Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades kaitstavaid elupaiku ning looma- ja taimeliike ei ole lisatud direktiivi 92/43/EMÜ (looduslike elupaikade ning loodusliku loomastiku ja taimestiku kaitse kohta) I lisasse, mille tõttu on nimetatud direktiivi kohaldamine Prantsusmaa äärepoolseimates piirkondades võimatu, ning sellega välistatakse nimetatud piirkondade osamine Natura 2000 võrgustikes ja programmides;
30. kutsub komisjoni üles töötama äärepoolseimate piirkondade jaoks välja Natura 2000 eriprogrammi, toetudes ELi toimimise lepingu artiklile 349;
31. kutsub komisjoni üles teatavates äärepoolseimates piirkondades taastuvate energiaallikate valdkonnas saavutatud headetele näidetele ja tulemustele toetudes edendama meetmeid, mille eesmärk on saavutada energiasõltumatus ja strateegia „Energia 2020” eesmärgid, ning tuletab komisjonile meelde tema ettepanekut luua energeetikavaldkonnas eriprogramm, mille eesmärk on vähendada äärepoolseimates piirkondades tarne-, infrastruktuuri- ja osutatavate teenustega seotud kulusid, et ergutada taastuvenergiapoliitikat POSEI programmide alusel ja saavutada parim võimalik sünergia liidu muude tegevussuundadega;
32. juhib tähelepanu vajadusele ergutada kasutama taastuvenergia potentsiaali, mis on olemas saartel, kus sõltuvust fossiilenergiast raskendavad veelgi kaugus ja geograafiline eraldatus; on sellega seoses arvamusel, et on soovitatav võtta arvesse vajadust lisada Euroopa energiapoliitikasse vahendid, mis võimaldaksid asjakohaselt lahendada probleemid, mida tekitavad eraldatud energiasüsteemid;

Koostoime programmiga „Euroopa noored”

33. rõhutab, et uue ühtekuuluvuspoliitika 8., 9. ja 10. eesmärk on tööhõive, sotsiaalne kaasatus, võitlus vaesuse vastu, haridus, koolitus ja kutseõpe;
34. rõhutab, et äärepoolseimad piirkonnad kuuluvad nende Euroopa piirkondade hulka, kus on kõige kõrgem töötuse määr, eriti noorte hulgas; juhib siiski tähelepanu sellele, kui raske on võtta kasutusele noortegarantii jaoks ette nähtud vahendeid kaasrahastamise teel; peab siiski kahetsusväärseks, et tööhõive ja sotsiaalse innovatsiooni programmides puuduvad äärepoolseimaid piirkondi käsitlevad erisätted, ja tuletab meelde, et äärepoolseimad piirkonnad on kohanud takistusi programmi „Progress” pakutavate võimaluste kasutamisel; nõuab sotsiaalse telje arendamist kiiremas korras pilootkava rakendamise

abil töötuse vastu võitlemiseks äärepoolseimates piirkondades; nõuab noorte tööhõive töörühmade loomist komisjonis, et rakendada noortegarantii ning kasutada ESFi ja noorte tööhõive algatuse vahendeid;

35. palub Euroopa Investeeringispangal (EIP) lisada äärepoolseimad piirkonnad oma algatusse „Töökohad noortele” ja programmi „Oskustesse investeerimine”;
36. väljendab muret seoses oskustöötajate märkimisväärse lahkumisega äärepoolseimatest piirkondadest, mis on tingitud kõrgeast töötuse määrast ja ebapiisavatest koolitusvõimalustest, samas kui koolitatud ja kvalifitseeritud töäjõud, eriti piirkondadele iseloomulikes või traditsioonilistes valdkondades, on jätkusuutliku majanduskasvu jaoks hädavajalik ning samuti ka selleks, et innustada leidma uusi tegevusvaldkondi ja tulla toime ülemaailmse konkurentsiga;
37. märgib, et uue Erasmuse programmi eesmärk on teadmistepõhise ühiskonna loomine; rõhutab, et selle eesmärgi saavutamine on äärmiselt oluline strateegia „Euroopa 2020” elluviimiseks, mille kohaselt on teadmised Euroopa majanduse peamised edasiviijad; juhib seetõttu tähelepanu vajadusele luua äärepoolseimates piirkondades parem koostoime Erasmuse programmi ja Euroopa Sotsiaalfondi vahel, et võimendada inimressursse ja kohalikku asjatundlikkust, mis on majanduskasvu tugevad edasiviijad;
38. toetab äärepoolseimate piirkondade akadeemilise suutlikkuse ja uute tippvaldkondade arendamist, et suurendada äärepoolseimate piirkondade ülikoolide atraktiivsust ja mõju Euroopas; toetab ülikoolidevaheliste partnerluste arendamist, ka selle laiendamise kaudu kolmandate riikide ülikoolidele, millega äärepoolseimatel piirkondadel on eriti head suhted; nõuab samuti, et programmid ERASMUS+ ja EURES kataksid ka täiendavad kaugusest tingitud transpordikulud, et võimaldada äärepoolseimate piirkondade üliõpilastel kasutada Euroopa õppevahetuse programme ja ülikoolidel paremini kasutada ära programmi Erasmus Mundus võimalusi liikmesriikides ja mujal maailmas;

Koostoime üleeuroopaliste võrkudega (transport, telekommunikatsioon, energeetika)

39. tuletab meelde Teixeira raportit ühtekuuluvuspoliitika rolli kohta Euroopa Liidu äärepoolseimates piirkondades strateegia „Euroopa 2020” taustal (2011/2195(INI)), milles kutsutakse komisjoni looma POSEI programmidel põhinevat spetsiaalset energia-, transpordi- ning info- ja kommunikatsioonitehnoloogiaprogrammi, sealhulgas äärepoolseimatele piirkondadele ette nähtud spetsiaalset transporditoetuste raamistikku, muu hulgas ühistranspordi jaoks ja saartevahelise meretranspordi arendamiseks;
40. rõhutab vajadust arendada äärepoolseimates piirkondades koostoimet üleeuroopaliste võrkude, Euroopa ühendamise rahastu, programmide „Civitas” ja Horisont 2020 ning Euroopa Regionaalarengu Fondi (ERF) ja Ühtekuuluvusfondi transpordi, telekommunikatsiooni ja energeetikaga seotud investeeringute vahel;
41. tuletab meelde, et juurdepääsuvõimalustel on äärepoolseimate piirkondade arengus keskne roll, sest need tingivad sageli kõnesolevates piirkondades keeruka mere- ja õhustransporditeenuste sise- ja välisvõrgu, mis raskendavad liikumis- ja juurdepääsutingimusi äärepoolseimates piirkondades, kus ei ole alternatiivi õhu- või mereliiklusele ja mis peavad arvestama kõrgema transpordihinnaga, millel on juba

iseenesest negatiivne majanduslik ja sotsiaalne mõju;

42. tervitab komisjon kavatsust integreerida äärepoolseimad piirkonnad üleeuroopalistesse võrkudesse, aga peab kahetsusväärseks selle piirkonna suurema osa kõrvalejätmist prioriteetsetest transpordikoridoridest ja seetõttu ka Euroopa ühendamise rahastu vahenditest; palub komisjonil see vajakajäämine äärepoolseimate piirkondade strateegia raames läbi vaadata ja tagada äärepoolseimate piirkondade transporti investeerimine, et tulla toime isoleerituse ja saareoludega; palub komisjonil luua äärepoolseimate piirkondade jaoks konkreetne sektoripõhine raamistik, et soodustada äärepoolseimate piirkondade juurdepääsu Euroopa mandrile ja ühendusi sellega;
43. avaldab kahetsust, et meremagistraalide projekte ei ole siiski edasi arendatud, kuna prioriteetseks peetakse hoopis lähiühenduste arendamist, mis aga välistab diskrimineerival viisil äärepoolseimate piirkondade osalemise; palub komisjonil see vajakajäämine äärepoolseimate piirkondade strateegia raames läbi vaadata;
44. rõhutab vajadust vaadata läbi meretranspordile antava riigiabi õigusraamistik, et võimaldada avaliku sektori toetuse andmist äärepoolseimate piirkondade ja kolmandate riikide vahelisele ühendusele;
45. rõhutab, et on vaja kohandada piirkondlike lennujaamade klassifikatsiooni, sest selles ei tohi äärepoolseimate piirkondade puhul piirduda reisijate hulga ja tasuvuse näitajatega;
46. on digitaalrajanduse tähtsust arvesse võttes seisukohal, et äärepoolseimate piirkondade ja Euroopa digitaalse lõhe probleem takistab äärepoolseimate piirkondade arengut ja konkurentsivõimet; märgib, et äärepoolseimate piirkondade mahajäämus IKT kasutuselevõtu ja ajakohastamise osas võimendab veelgi geograafilisest kaugusest tingitud digitaalset mahajäämust; soovib tugevdada info- ja kommunikatsioonitehnoloogia arengut võrkude laiendamise ja ajakohastamise kaudu, kasutades ära koostoime ERFiga ja tagades nendele projektidele lihtsama juurdepääsu EIP rahalistele vahenditele, ning rõhutab muu hulgas vajadust võimaldada kõnesolevatele piirkondadele eelisjuurdepääs programmidele GMES ja Galileo;

Koostoime liidu merenduspoliitikaga (ühine kalanduspoliitika, Euroopa Merendus- ja Kalandusfond)

47. tuletab meelde, et äärepoolseimad piirkonnad aitavad anda Euroopa Liidule maailma merenduses juhtpositsiooni;
48. kutsub komisjoni üles suurendama arusaamist liidu tähtsusest maailma merenduses – väljakutsest, mis hõlmab meresid, ookeane ja meremajanduse kasvu kogu liidu jaoks –, äärepoolseimate piirkondade strateegilisest positsioonist ning nende rollist merede, ookeanide ja rannikupiirkondade säästvas kasutamises, maailma merenduse juhtimises ja merendusel põhineva teadusmajanduse arendamises;
49. märgib koostoime puudumist ühtekuuluvuspoliitika ja ühise kalanduspoliitika vahel, kus ei võeta veel piisaval määral arvesse nende piirkondade tegelikku olukorda; rõhutab, kui oluline on POSEI programmi jätkamine kalanduse seisukohalt, ja soovib edendada teadustegevust ja innovatsiooni meremajanduses, kuna need võivad aidata kaasa

majanduskasvule;

50. rõhutab, et äärepoolseimad piirkonnad sõltuvad nende merepiirkondades leiduvatest kalavarudest, mis on bioloogilises ja ökoloogilises plaanis äärmiselt haavatavad, mistõttu on asjakohane nõuetekohaselt ja tõhusalt kaitsta bioloogiliselt ja geograafiliselt tundlikke alasid, andes nendele muu hulgas ainujuurdepääsu kohalikele laevadele, mis kasutavad keskkonnahoidlikke püügivahendeid; rõhutab vajadust tagada nende varude tasakaalustatud ja säästlik kasutamine ja jätkata samas kalapüügitegevust; nõuab, et tulevikus kaasataks liidu kalanduslepingute läbirääkimistesse ka äärepoolseimate piirkondade osalejad ja peetakse silmas kohalike elanike pikaajalisi huve ning et mõjuhinnangutesse kaasataks süstemaatiliselt äärepoolseimaid piirkondi käsitlev peatükk;
51. peab kahetsusväärseks, et POSEI kalandusprogramm, millega kehtestati äärepoolseimate piirkondade teatavate kalandussaaduste turustamisest tingitud lisakulude hüvituskava, liideti hiljuti Euroopa Merendus- ja Kalandusfondiga (EMKF) ning enam ei ole omaette määrust konkreetselt ja üksnes kõnesolevate piirkondade jaoks, mis vähendab positiivse diskrimineerimise osa, mida loeti vastavalt ELi toimimise lepingu artiklile 349 äärepoolseimate piirkondade õiguseks;
52. avaldab kahetsust, et uues ühises kalanduspoliitikas ei nähtud teatavate äärepoolseimate piirkondade olukorda arvestades ette abi laevastike uuendamiseks neis piirkondades;

Koostoime ühise põllumajanduspoliitikaga

53. märgib, et põllumajandus on dünaamiline sektor, mis loob töökohti ja osaleb suure lisandväärtusega tegevusvaldkondade arendamises; tuletab siiski meelde äärepoolseimate piirkondade põllumajanduse eripära, mis mõjutab olulisel määral majandustegevust, eelkõige põllumajanduslike majapidamiste väiksus ja piiratud turg; tuletab meelde, et uue ühtekuuluvuspoliitika kolmas eesmärk on tugevdada VKEde osalemist põllumajandussektoris;
54. märgib, et äärepoolseimates piirkondades on põllumajanduse peamised probleemid mitmekesistamine ja konkurentsivõime ning selle uued probleemid on ennekõike seotud üleilmastumise, turgude liberaliseerimise, toiduga kindlustatuse ja säästva arenguga;
55. rõhutab vajadust jätkata POSEI programmi, mis on ennast tõestanud ja on äärepoolseimate piirkondade tegeliku olukorraga kohandatud, kuid programm on pidevalt alarahastatud ja see probleem tuleb kiiresti lahendada; rõhutab sellega seoses vajadust eraldada POSEI programmile vajalikud vahendid selleks, et aidata äärepoolseimate piirkondade tootjatel tulla toime liberaliseerimise mõjuga, mis on ette nähtud mitmes sektoris ja seotud ELi poliitikaga ning rahvusvaheliste lepingute sõlmimisega muu hulgas piima-, suhkru-, rummi-, liha- ja banaanisektoris; rõhutab ühtlasi äärepoolseimate piirkondade kõigi põllumajandustoodete majanduslikku, sotsiaalset ja keskkonnaalast tähtsust; toetab POSEI meetmete säilitamist eraldiseisvas ja sõltumatus raamistikus;
56. julgustab looma koostoime ühtekuuluvuspoliitika ja ERFi vahel, et tagada veevarude säästev majandamine niisutusvõrkude ajakohastamise ja laiendamise, maakasutuse planeerimise, koolituse ning säästva põllumajanduse ja maakogukondade turismiväärtuse tähtsustamise kaudu;

57. kutsub komisjoni üles suurendama endogeensest põllumajandustootmisest ja lühikesest turustamisahelast saadavat kasu, st kohalik kvaliteetne tootmine asendab impordi;
58. toetab kaitstud päritolunimetuse, kontrollitud päritolunimetuse ja kohaliku märgise loomist äärepoolseimates piirkondades ning nõuab äärepoolseimate alade vajadustele vastava edenduspoliitika väljatöötamist ja kaitstud geograafiliste tähiste kaitsmist;

Koostoime liidu välispoliitikaga

59. avaldab kahetsust, et Euroopa fondid, EAF, ERF ja ETC ei ole eeskätt piiriülese koostöö projektide osas endiselt vastavuses, kuigi see on äärmiselt oluline nimetatud fondide seatud eesmärkide täitmiseks; tuletab sellega seoses meelde vajadust tagada, et EAFi ja ERFi programmide koostamine oleks omavahel kooskõlas;
60. kutsub komisjoni üles alustama kooskõlastamist ELi liikmesriikide, äärepoolseimate piirkondade, ülemeremaade ja -territooriumide ning AKV riikide vahel, et tugevdada dialoogi ja soodustada äärepoolseimate piirkondade integreerimist nende geograafilistesse merepiirkondadesse; rõhutab seepärast, et ELi delegatsioonid peaksid senisest enam täitma kesksel rollil dialoogi hõlbustamisel mitmesuguste programmitöös osalejate vahel äärepoolseimatest piirkondadest, ülemeremaadest ja -territooriumidelt ning AKV riikidest;
61. kutsub komisjoni üles suurendama teadlikkust äärepoolseimate piirkondade geostrateegilise positsiooni kohta, mis on tingitud nende mitme mandri läheduses paiknemisest;
62. kutsub komisjoni üles viima lõpule laiemat naabruspoliitika tegevuskava, millega ta on töötanud juba alates 1999. aastast, ja tuvastama takistused ja leidma lahendused, mis soodustavad äärepoolseimate piirkondade piirkondlikku integreerimist nende geograafilistesse merepiirkondadesse; tuletab sellega seoses meelde iga äärepoolseima piirkonna ajalooliselt ja kultuuriliselt lähedasi suhteid teatavate kolmandate riikidega ning majandus-, kaubandus- ja koostöösuhete arenguvõimalusi paljude maailma piirkondadega;
63. kutsub komisjoni üles arvestama rohkem kolmandate riikidega sõlmitavate kokkulepete mõju äärepoolseimate piirkondade majandusele ja nõudma, et korrapäraselt viidaks vajaduse korral läbi eelnevaid mõjuhinnanguid nn tundlike toodete kaitsmiseks ja konkreetsetele sektoritele põhjustatava kahju õiglaseks hüvitamiseks; nõuab ühtlasi kõnealuste piirkondade piirkondlike asutustega konsulteerimismehhanismi loomist; soovib komisjonil näha kohaldatavate rahvusvaheliste lepingutega seoses ette regulaarne läbivaatamine, mis võimaldab hinnata ja arvesse võtta äärepoolseimate piirkondade turgude tundlikkust;
64. avaldab kahetsust, et Lõuna-Ameerika ja AKV riikidega sõlmitud lepingute puhul ei võetud arvesse äärepoolseimate piirkondade huve ning et enne nende lepingute üle läbirääkimiste pidamist ei viidud läbi ühtegi mõjuhinnangut;
65. kutsub komisjoni üles pidama äärepoolseimate piirkondade naaberriikideks olevate AKV riikidega sõlmitud kaubanduslepingute raames süstemaatiliselt läbirääkimisi konkreetse aspekti üle, milleks on äärepoolseimate piirkondade ja AKV riikide vahelise turu loomine, mille eesmärk on äärepoolseimate piirkondade parem integreerimine nende geograafilisse

keskkonda;

66. tuletab meelde äärepoolseimate piirkondade vajalikkust, et võimaldada ELil arendada ja kasutada oma humanitaartegevuse suutlikkust looduskatastroofide korral; kutsub sellega seoses üles looma Euroopa tsiviiljulgeolekuüksuse;

Koostoime vaesuse ja sotsiaalse tõrjutuse vastu võitlemise programmidega

67. rõhutab olulisi probleeme, eriti sotsiaalset tõrjutust, millega äärepoolseimad piirkonnad kokku puutuvad; tuletab meelde, et uue ühtekuuluvuspoliitika 9. eesmärk on edendada sotsiaalset kaasatust ja vaesuse ja diskrimineerimise vastu võitlemist ning et ERFist tehtavate investeeringute peamiseks prioriteediks on enim puudustkannatavate elanikkonnarühmade toetamine;
68. tunneb heameelt enim puudustkannatavatele isikutele suunatud Euroopa abiprogrammi vastuvõtmise üle ning nõuab selle eriti tõhusat kohaldamist äärepoolseimates piirkondades;
69. märgib, et teatavad äärepoolseimad piirkonnad seisavad nende piirkondade suure rahvastiku kasvu tõttu silmitsi eelkõige üha suureneva vajadusega eluasemete järele; julgustab rakendama investeerimisraamistikku sotsiaalelamute valdkonnas ning koostama erisätteid, mis võimaldavad sotsiaalelamutesse tehtavaid investeeringuid mitte lugeda riigiabiks; märgib, et teatavates äärepoolseimates piirkondades esineb üha rohkem kõrbestumist, mis kahjustab nende kohtadele iseloomulikku elukeskkonda ja mille vastu on oluline võidelda linnapiirkondade taaselustamise toetuste abil ja mitmesugustele aladele kohase majandustegevuse edendamiseks, aidates sellega kaasa elanike kinnistamisele;

Koostoime ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmiga ja mikrokrediidirahastuga „Progress”

70. märgib, et teatavad äärepoolseimad piirkonnad leiavad ennast tugeva tööstusalase konkurentsi tingimustes olevat ning seda eelkõige odava tööjõu ja tooraine külluse tõttu naaberriikides; tuletab meelde, et 2014.–2020. aasta ühtekuuluvuspoliitika 3. ja 8. eesmärk on suurendada VKEde konkurentsivõimet ja edendada kestlike ja kvaliteetsete töökohtade loomist;
71. märgib, et äärepoolseimate piirkondade väga väikesed ettevõtjad ja VKEd, mida asutatakse kriisist hoolimata üsna arvukalt, peavad seisma silmitsi üha suuremate raskustega juurdepääsul rahastamisele, mis seab ohtu nende arengu ja jätkusuutlikkuse;
72. tunneb sellega seoses heameelt tulevase ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi eesmärkide üle, mis on suunatud Euroopa VKEde toetamisele, eelkõige seoses rahastamisküsimuste ja uute turgude vallutamisega; tervitab mikrokrediidirahastu „Progress” rahastamisvahendi arendamist; kutsub komisjoni üles tagama nende programmide tulemusliku elluviimise äärepoolseimates piirkondades ning peab tervitatavaks EIP ja Euroopa Investeerimisfondi vahelist võimalikku dialoogi eesmärgiga näha ette võimalus aidata kaasa äärepoolseimate piirkondade VKEde rahastamise kättesaadavuse parandamisele, luues äärepoolseimatele piirkondadele

kohalikud investeerimisfondid ja arendades piirkondlikke riskikapitaliturge;

73. rõhutab vajadust kohandada iga äärepoolseima piirkonna majanduse arengut vastavalt selle potentsiaalile; märgib, et näiteks ebapiisav jäätmekäitluse potentsiaal jätab oma jälje piirkonna edukusele seoses tööhõive ja keskkonnakaitsega;
74. tunneb heameelt avaliku konsultatsiooni hiljutise avamise üle teemal „Keskkonnahoidlik tegevuskava VKEde jaoks”; kutsub seetõttu komisjoni üles hõlmama oma tulevastes järeldustes äärepoolseimate piirkondade VKEde selle teemaga seotud probleeme ja pädevusi;
75. rõhutab, et turism on äärepoolseimate piirkondade majanduse üks peamisi edasiviijaid; on sellega seoses seisukohal, et äärepoolseimate piirkondade hotellide arendamine ja moderniseerimine ERFi ja ettevõtete konkurentsivõime ning väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate programmi ühisel toetusel on äärepoolseimate piirkondade säästva turismi pakkumise mitmekesistamiseks ja arendamiseks äärmiselt oluline;
76. soovib lihtsustada viisapoliitikat nii ELi liikmesriikide kui ka teatavate kolmandate riikide jaoks, et hõlbustada turismi ja soodustada mitme sihtkohaga turismi arengut äärepoolseimate piirkondade ja nende naaberriikide vahel;

Koostoime programmiga „Loov Euroopa”

77. märgib, et teatavaid äärepoolseimaid piirkondi iseloomustab kultuuride paljusus ning et äärepoolseimate piirkondade kultuuripagas peaks täiendama Euroopa kultuuripagast ja vastupidi; kutsub komisjoni üles avama äärepoolseimatest piirkondadest pärit projektidele juurdepääsu programmile „Loov Euroopa”;
78. kutsub komisjoni üles looma programmi „Euromed Heritage IV” eeskujul strateegia äärepoolseimate piirkondade kultuuripärandi arendamiseks ja edendamiseks;
79. teeb presidendile ülesandeks edastada käesolev resolutsioon nõukogule ja komisjonile.

SELETUSKIRI

Siiamaani on Euroopa Liitu ja äärepoolseimaid piirkondi ühendanud poliitika seisnenud peamiselt keskse poliitika elluviimises, kus solidaarsusel on olnud tähtis roll, ning seda eelkõige ühtekuuluvuspoliitika vahendite ning põllumajandus- ja kalandussektori toetamise kaudu.

Käesolevas raportis tehakse ettepanek minna kaugemale praegustest, kohati ammendunud nägemustest, pöörates senisest enam tähelepanu äärepoolseimate piirkondade investeerimispoliitikale, mis avab uusi võimalusi ja tagab neile säästva arengu. See kohustaks meid vabastama äärepoolseimaid piirkondi üksnes regionaal- ja põllumajanduspoliitika haardest ning kaasama neid kõikidesse Euroopa poliitikavaldkondadesse ja võimaldama neil piirkondadel nendes osaleda.

Euroopa Liidu toetus oma äärepoolseimatele piirkondadele ei tohiks olla pelgalt Euroopa solidaarsuse rakendamise väljendus, vaid sellest toetusest peaks kogu Euroopa Liit saama samaväärset kasu oma eesmärkide saavutamisel seoses majanduskasvu, mõjuga maailmas ja osalemisega oluliste ülemaailmsete probleemide lahendamises. Olgu tegemist AKV riikidega peetavate läbirääkimiste, kliimamuutuste vastu võitlemise, bioloogilise mitmekesisuse kaitsmise, koralliriffide kaitse, tervishoiu, piirkondlike keelte säilitamise või kultuurilise mitmekesisusega – Euroopa Liit on nendes valdkondades seatud eesmärkide saavutamisel tugevam üksnes koos oma äärepoolseimate piirkondadega. Hispaania, Portugali ja Prantsusmaa ülemerepiirkonnad kannavad endas tegelikult avatud ning maailmale, ookeanidele, teadusuuringutele, keskkonnale ja tippteadmiste keskendunud Euroopa Liidu probleeme ja ambitsioone.

Äärepoolseimatesse piirkondadesse investeerimine ning nende olulise panuse ja koha tunnustamine tähendab investeerimist Euroopa Liidu tulevikku eesmärgiga kindlustada juhtpositsioon ülemaailmsete probleemide lahendamisel. Ajal, mil Euroopa Liit elab läbi kriisi, millega võib kaasneda tagasitõmbumine ja maailma eest sulgumine, on äärmiselt oluline loobuda „kui palju see maksab” vaatenurgast, et väärtustada äärepoolseimate piirkondade olulist panust Euroopa kontinendi ülemaailmsesse eesmärki. Just selle tee käimist, mis on vabastatud kõikidest negatiivsetest visioonidest, peavad komisjon ja Euroopa Liit praegu alustama.

Siiski tuleb märkida, et need, kes töötavad Euroopa Liidu jaoks ja kes vastutavad ELi kui terviku esindamise eest, kipuvad liiga sageli äärepoolseimaid piirkondi unustama. See ei ole kuigi haruldane, et Euroopa Komisjoni ja sellega seotud ametite veebilehtedelt võib leida maakaarte, millelt äärepoolseimad piirkonnad on haihtunud, või tehnilisi dokumente kolmandatest riikidest koosnevate piirkondade kohta, näiteks Kariibi mere, Lõuna-Ameerika, India ookeani või Loode-Aafrika kohta, kus ei ole isegi mainitud, et Euroopa Liit on nendes piirkondades äärepoolseimate piirkondade kaudu esindatud. Liiga sageli on äärepoolseimad piirkonnad peaaegu vabatahtlikult jäänud kõrvale suurtest projektidest, mis peaksid tagama ELi struktuurilise ja materiaalse sidususe liidu sees ja kõikide selle osade vahel. Liiga sageli lisandub sellele geograafiline äärepoonsus – äärepoolseim lugupidamine, mida Euroopa Liit äärepoolseimatele piirkondadele pakub.

Kui Euroopa Liit on projekt, mille eesmärk on integreerimine, siis ei saa need, kes loovad Euroopa Liidu tulevikku, enam paigutada äärepoolseimaid piirkondi teisele poole teed ega pidada neid takistuseks.

Kui äärepoolsus on äärepoolseimate piirkondade jaoks takistus, siis Euroopa Liidu jaoks peaks see olema risti vastupidi – see on eelis.

Euroopa Liidu toimimise lepingu artiklis 349 tunnustatakse äärepoolseimatele piirkondadele omaseid raskusi ja eripära, kuna need raskused ja eripära on täiesti olemas – materiaalselt ja tõeliselt. Eriline ja kohandatud käsitlemine ei tähenda seda, et äärepoolseimaid piirkonnad on kuidagi eelisseisundis, vaid see on integreeriv käsitlusviis, mis on ainuke võimalus, et tagada äärepoolseimate piirkondade tasakaalustatud ja täielik integreerimine Euroopa Liitu. Tahe äärepoolseimate piirkondade integreerimiseks on olemas, kuid seejuures ei võeta arvesse neid asju, mida tuleks nende suhtes teisiti kohaldada. Nüüd on käes aeg aidata kaasa nende nn puuduste jätkusuutlikule tugevdamisele, mis tulenevad nende äärepoolseimast asendist mandri-Euroopa suhtes. Tuleb teha lõpp nende pidevale väljajätmisele Euroopa Liidu poolt. Kui Euroopa ülemerepiirkonnad on mandri-Euroopa suhtes äärepoolded, siis on ka mandri-Euroopa nende piirkondade suhtes äärepoolne.

2014. aastal peaksid aset leidma suured muudatused. See ei tohiks seisneda üksnes eeliste ja võimaluste toetamises või tunnustamises, mida Euroopa ülemerepiirkonnad ELile pakuvad, vaid nende eelistele ja sellele võimalusele tuleb anda konkreetne elu, mis tähendab ka ELi ühist tulevikku, mis hõlmab nii liidu enda nägemusi kui ka selle ülemerepiirkondade arengule omaseid väljavaateid. Samuti tuleb edasi arendada Euroopa ülemerepiirkondade kontseptsiooni, mille eesmärk on käsitleda äärepoolseimaid piirkondi ning ülemeremaid ja -territooriume samades tingimustes osalejatena.

Programmid Horisont 2020, „Energia 2020”, LIFE+ ja Erasmuse programm ning üleeuroopalised energeetika-, transpordi- ja telekommunikatsioonivõrgud ei tohiks enam pidada ülemerepiirkondi oma prioriteetide ja eesmärkide äärealaks. Kõik need strateegiad ja vahendid peavad täitma lünga seoses äärepoolseimate piirkondade Euroopa ruumi integreerimise puudulikkusega, samuti peavad need ette nägema äärepoolseimate piirkondade potentsiaali, mis võib Euroopa Liidu seatud eesmärkide täitmisele märkimisväärselt kaasa aidata. Euroopa Komisjon ja Euroopa Liit ei ole viimastel aastatel sellega tegelenud, mistõttu tuleb täita tõeliselt suur lünk ning kasutada ettenägemisvõimet, et muuta praegust olukorda.

Ühine põllumajanduspoliitika, ühine kalanduspoliitika, siseturg ja neid määratlevad eeskirjad peavad tulevikus lähtuma teatavatest aspektidest ja liikuma edasi teiste tegurite suunas, mis aitavad paremini arvesse võtta äärepoolseimate piirkondade geograafilist, geomajanduslikku ja kliimatilist eripära. Vastasel korral ei suuda ühine põllumajanduspoliitika, ühine kalanduspoliitika ega siseturg tagada äärepoolseimate piirkondade kestlikku ja ühtset integreerimist Euroopasse tervikuna.

Ka Euroopa Liidu kaubandus-, välis- ja arengupoliitikas ei tohi äärepoolseimad piirkondi käsitleda enam piirkondadena, mis on ELi jaoks vähem olulised. Ülemerepiirkonnad on Euroopa Liidu käepikendus maailmas; nende majanduslikke huve ei tohiks mitte mingil juhul ohverdada mandri-Euroopa kaalutluste nimel, mis ei ole mitte üksnes egoistlikud, vaid millel puudub paraku igasugune geostrateegiline ja geomajanduslik nägemus ning mille puhul

äärepoolsemate piirkondade mudelit ei võeta arvesse ega integreerita. Kuid ELi võimaliku ülemaailmse mõõtmise teadvustamise ja ELi poolt oma äärepoolseimatele piirkondadele ning ülemeremaadele ja -territooriumidele pööratava tähelepanu vahel on otsene seos. Äärepoolseimate piirkondade ning ülemeremaade ja -territooriumide ilmselge väljajätmine suuremast osast ELi välispoliitika valdkondadest (kaubandus, merendus, diplomaatia ja areng) näitab selgelt seda, et EL alarahastab enda ülemaailmset ja rahvusvahelist mõõdet.

Seega tuleb luua ja võimaldada koostoimet äärepoolseimatele piirkondadele suunatud struktuurifondide ja kõikide ELi fondide, strateegiate ja poliitikavaldkondade vahel ning tagada nende ELi ja äärepoolseimate piirkondade väljavaadete saavutamine. Samuti võimaldab eriprogrammide ja -vahendite loomine äärepoolseimatel piirkondadel võtta positsioon ja mõõde Euroopa Liidus, mis on maailmale täielikult avatud ja teadlik oma geograafiast, ajaloost, majanduskasvu soodustavatest teguritest ja mõjust ning sellest, et nende uusi ühiseid probleeme on võimalik lahendada.

Kui kõik nõustuvad selle strateegilise lähenemisviisiga, mida tuleks äärepoolseimate piirkondade suhtes rakendada, siis tuleks seda juba täna eelistada pragmaatilisele lähenemisviisile ning seda kõikides ELi poliitikavaldkondades, samuti tuleks kõrvaldada kõik piirangud, takistused ja tõkked, et võimaldada äärepoolseimatel piirkondadel ELis täielikult osaleda.

Me mitte ainult ei pea kaitsma äärepoolseimaid piirkondi Euroopas, vaid eelkõige toetama neid ja aitama neil edusamme teha.

PARLAMENDIKOMISJONIS TOIMUNUD LÕPPHÄÄLETUSE TULEMUS

Vastuvõtmise kuupäev	11.2.2014
Lõpphääletuse tulemus	+: 31 -: 2 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	François Alfonsi, Luís Paulo Alves, Francesca Barracciu, Catherine Bearder, Victor Boștinaru, Nikos Chrysogelos, Ryszard Czarnecki, Francesco De Angelis, Tamás Deutsch, Rosa Estaràs Ferragut, Danuta Maria Hübner, Iñaki Irazabalbeitia Fernández, Seán Kelly, Constanze Angela Krehl, Jacek Olgierd Kurski, Petru Constantin Luhan, Iosif Matula, Erminia Mazzoni, Miroslav Mikolášik, Jens Nilsson, Jan Olbrycht, Younous Omarjee, Markus Pieper, Ovidiu Ioan Silaghi, Monika Smolková, Georgios Stavrakakis, Nuno Teixeira, Lambert van Nistelrooij, Justina Vitkauskaitė Bernard, Kerstin Westphal, Joachim Zeller, Elżbieta Katarzyna Łukacijewska
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed	Martina Anderson, Karin Kadenbach, Evgeni Kirilov, Marie-Thérèse Sanchez-Schmid
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliige/asendusliikmed (kodukorra art 187 lg 2)	Ivana Maletić